

Konferensrapport – Hur ska EU:s framtida regionalpolitik se ut?

Bryssel, 19-20 april 2016

Nedan följer de samlade anteckningarna från 2016 års upplaga av SVEREG-konferensen om hur vi vill att EU:s regionalpolitik efter 2020 ska se ut. SVEREG är ett samarbetsnätverk för Sveriges stads- och regionkontor samt SKL i Bryssel och konferensen samlade cirka 90 svenska politiker och tjänstepersoner på nationell, regional och lokal nivå. Rapporten är inte en ordagrann återgivning av vad som sades utan har som syfte att spegla diskussionen och återge de viktigaste slutsatserna.

Innehållsförteckning

Dag 1 – Tisdag 19 april	2
1. Välkomna!	2
2. Lärdomar från senaste förhandlingsomgången	2
3. Det lokala och regionala perspektivet på förhandlingsprocessen	3
4. Gemensam diskussion om erfarenheter bland deltagarna	4
5. Vart blåser policyvindarna från EU-kommissionen och vilken påverkan har de för det regionala EU?	4
6. Röster från regionala aktörer	5
7. Uppsummering och frågeställning inför morgondagen	6
Dag 2 – Onsdag 20 april	8
1. Kommentarer från Näringsdepartementet om framtidens regionalpolitik	8
2. Budskap från EU-kommissionen om framtidens regionalpolitik.....	8
3. Vad kan vi lära av Europaparlamentets förhandlare?.....	9
4. Gruppdiskussioner	10
- Uppsamling och återkoppling	10
5. Hur ser våra förtroendevalda på regionalpolitiken?	10
6. Uppsummering och avslutning – Hur går vi vidare?	11
Bilaga – gruppdiskussioner	13
- Grupp 1	13
- Grupp 2	13
- Grupp 3	14
- Grupp 4	15
- Grupp 5	15
- Grupp 6	17
- Grupp 7	18
- Grupp 8	19

Dag 1 – Tisdag 19 april

Moderatorer: Mikael Janson, North Sweden European Office; Madeleine Koskull, Region Östergötland EU Office; Carl-Albert Hjelmborn, Skåne European Office

1. Välkomna!

Kajsa Sundström Van Zeveren, Region Värmland European Office

Kajsa Sundström från Region Värmland European Office hälsade deltagarna välkomna och presenterade agendan för konferensen. Syftet med konferensen, förklarade hon, är att få igång en diskussion från svensk sida om den framtida sammanhållningspolitiken för att i tid kunna vara med och påverka dess utformning. På så vis utgör konferensen en grund för hur de svenska regionerna och kommunerna kan arbeta tillsammans framöver. Ett varmt tack riktades till de som varit involverade i planeringen och genomförandet av konferensen samt till Sveriges ständiga representation vid EU för möjligheten att vara i deras lokaler.

2. Lärdomar från senaste förhandlingsomgången

Sofia Johansson, statsrådsberedningen, berättar om processen ur ett nationellt perspektiv. Arbetade tidigare som regionalråd på den svenska representationen i Bryssel.

Redan år 2008 startades processen i och med en stundande rapport om den framtida sammanhållningspolitiken för 2014-2020, och Johansson påpekade att detta motsvarar år 2015 i den aktuella förhandlingsomgången. Under denna period inträffade finanskrisen och även om man fortsatte att driva arbetet framåt, menade Johansson att fokus inom EU skiftade till att hantera krisen. Förhandlingsprocessen fortgick, även om den hade avstannat något, och tog fart på allvar hösten 2011.

Sveriges ingång i förhandlingen var att lyfta det europeiska mervärdet, att dra ner på jordbrukspolitiken och att dra ner på sammanhållningspolitiken genom att ha ett större fokus på de fattigaste regionerna. Man ville också ge ett större fokus mot målen i Europa 2020 i sammanhållningspolitiken samt ta hänsyn till glesbefolkade områden i Europa. I förhandlingarna utvecklade Sverige ett nära samarbete med andra nettobetalarländer. I det påverkansarbete som gjordes under denna period underströk Johansson särskilt vikten av att man måste komma med konkreta förslag om vad man vill göra för att kunna få gehör.

Vad gäller skillnader med den nuvarande processen menade Johansson att man ligger något sent till bland annat till följd av att den nuvarande Kommissionen har ett mer samordnat agerande än tidigare och att översynen av den fleråriga budgetramen (MFF) väntas komma hösten 2016. Dessutom måste man förhålla sig till viktiga omvärldsskeenden såsom folkomröstningen i Storbritannien i juni. Migrationskrisen är även något som kräver mycket fokus av arbetet inom institutionerna.

Samtidigt är migrationskrisen något som kan få en inverkan på den framtida sammanhållningspolitikens utformning, menade Johansson. En annan punkt i dagens

diskussioner handlar om konditionalitet, att utbetalningar inom ramen för sammanhållningspolitiken kan vara villkorad. Flexibilitet lyfts också fram som viktigt för att den framtida budgeten ska kunna hantera nya kriser. Samtidigt finns det fortfarande diskussioner om det europeiska mervärdet och om neddragning av budgeten för sammanhållningspolitiken och jordbrukspolitiken.

Under den avslutande frågestunden frågades bland annat vad Sverige skulle vara beredd att lyfta ur sammanhållningspolitiken om dess budget skulle dras ner, varpå Johansson menade att även om det inte är formulerat i nuläget så har man tidigare velat att fokus ska ges till de fattigaste regionerna. Vidare ställdes en fråga om betydelsen av en kraftsamling från svenska regioner och kommuner och Johansson påpekade att det arbete som görs i Bryssel mer kan påverka kommissionen, snarare än rådet. Avslutningsvis underströk Johansson vikten av man har en tydlig bild av vad man vill med sitt påverkansarbete och att man bibehåller ett fokus på vad man faktiskt vill åstadkomma.

3. Det lokala och regionala perspektivet på förhandlingsprocessen

Ellinor Ivarsson, handläggare på SKL, presenterar utvärderingen av kommuners och regioners inflytande vid utformningen av partnerskapsöverenskommelse och program i Sverige inför programperioden 2014-2020.

Therese Ryndal, Internationell strateg på Region Västerbotten presenterar Europaforum Norra Sveriges synpunkter och rekommendationer kring ESI-fondernas programskrivningsprocess i Sverige.

Ellinor Ivarsson, handläggare på SKL, presenterade SKL:s utvärdering av kommuners och regioners inflytande vid utformningen av partnerskapsöverenskommelsen och program i Sverige inför programperioden 2014-2020. Utvärderingen syftade till att ta reda på huruvida den s.k. partnerskapsprincipen har beaktats under den skrivande processen av de regionala programmen inom ESF- och ERUF-fonderna. Slutsatserna som SKL har kommit fram till tyder på att det har funnits stora brister, och särskilt att företrädare för den lokala och regionala nivån tycker att förhandlingarna för det mesta skett bakom stängda dörrar på regeringskansliet, utan någon reell påverkansmöjlighet för de lokala och regionala aktörerna.

Deltagarna på Svereg-konferensen vittnade om samma samarbetsbrister, och höll med om att den lokala och regionala nivån borde getts större inflytande. Deltagarna höll även med om att den nationella nivån ofta agerat som ”filter”, vilket har begränsat möjligheterna för regionerna att framföra sina synpunkter till EU-institutionerna. Det konstaterades därmed att det är avgörande att skapa förtroende mellan den nationella och den regionala nivån, till exempel genom att föra gemensamma diskussioner kring vilka effekter olika typer av initiativ skulle få för Sverige.

Terese Ryndal, internationell strateg på Region Västerbotten, presenterade Europaforum Norra Sveriges (EFNS) synpunkter och rekommendationer kring ESI-fondernas programskrivningsprocess i Sverige. EFNS är ett nätverk bestående av de fyra nordligaste länen som bygger kunskap med lokal och regional förankring samt antar gemensamma positioner i EU-frågor. EFNS:s slutsatser påminner väldigt mycket om SKL:s analys, nämligen att det behövs en större regional inflytande. Detta, enligt EFNS, kan förverkligas

genom att skapa bredare samarbetsplattformar mellan regionala och lokala aktörer, som kommer resultera i att den nationella och EU-nivån bättre kan ta till vara de lokala och regionala kompetenserna. På regeringsnivå bör man samla sig under ett departement med ett tydligt samlat ansvar för ESI-fonderna.

4. Gemensam diskussion om erfarenheter bland deltagarna

Deltagarna på Svereg-konferensen var överens om att det behövs en lättare programstruktur i Sverige, eftersom den nuvarande är väldigt komplex och gör det väldigt svårt för den lokala och regionala nivån att utöva inflytande. Vidare konstaterades att det är nu det är som viktigast att ha samsyn och framföra tydliga mål om Sverige verkligen vill ha en chans att påverka EU:s kommande sammanhållningspolitik efter 2020. Flera deltagare menade att för att stärka den lokala och regionala rösten krävs det bättre fokus på vilka frågor som prioriteras. Lokala och regionala aktörer måste med andra ord bli bättre på att prioritera och fokusera på rätt områden, både när det gäller vilka policyfrågor man väljer att driva och vilka samarbeten man väljer att engagera sig i. Det togs även upp att en förutsättning för en bättre dialog mellan den lokala och den nationella nivån är en tydligare ansvarsfördelning i regionerna än den som råder idag, i och med att ansvarsområden fördelas väldigt olika i våra län, till exempel när det gäller det regionala utvecklingsansvaret.

Sammanfattningsvis var deltagarna överens om tre viktiga slutsatser: för det första att den nationella nivån, med regeringskansliet och särskilt näringsdepartementet i spetsen, måste vara bättre på att lyssna på och ta hänsyn till de lokala och regionala synpunkterna, för det andra att det behövs förenklingar på hemmaplan när det gäller programstrukturen, och för det tredje att de lokala och regionala aktörerna själva måste bli bättre på att prioritera. Några deltagare ansåg att det är kort sagt helt avgörande att hitta rätt fokus om man vill rädda sammanhållningspolitiken från stora beskärningar.

5. Vart blåser policyvindarna från EU-kommissionen och vilken påverkan har de för det regionala EU?

Paulina Dejmek-Hack, rådgivare i EU-kommissionens ordförande Junckers kabinett.

Paulina började med att konstatera att Junckerkommissionen idag, i början av 2016, inte riktigt kan kalla sig ny längre. Det är snarare dags att tala om en kvartalsrapport. Det Junckerkommissionen hittills har gjort och gör, kan i stor utsträckning förstås genom Junckers tio prioriterade frågor. Valspråket ”stor på de stora sakerna och små på de sakerna” präglar arbetet i kommissionen. Visionen om bättre reglering har bland annat inneburit att en rad lagförslag som strandat har skrotats, eller tagits tillbaka för total omarbetning.

Paulina pratade sedan om den politiska kontexten inför utformningen av nästa programperiod och konstaterade att ”fundamental kris för Europa” kanske är väl drastiskt uttryckt, men att hon delade bilden av ett Europa som står inför stora utmaningar: flyktingkrisen, säkerhets- och terrorfrågor, Grekland, folkomröstningar om medlemskap, mer euroskepticism i både Europaparlamentet och nationella parlament.

Med denna bakgrund menade Paulina att det vore illusoriskt att föreställa sig att kommissionen kommer ha mer resurser att fördela för nästa programperiod. I dagens läge har kommissionen trollat med knäna för att få fram resurser till exempelvis flyktingfrågan vilket

gör budgeten ansträngd. Budgeten för direkta bidrag kommer med största sannolikhet minska eller i bästa fall vara oförändrad. Kommissionen har samtidigt ett mål att fördubbla volymen av lån och finansinstrument under perioden 2014-2020.

Budskapet till Sverige och svenska regioner var att dörren till kommissionen är öppen. Paulina uppmanade regionkontoren att bli ”mer framfusiga” och tryckte på att synpunkter hörs och ger avtryck i kommissionens arbete.

Bland kommentarer och frågor till Paulinas föreläsning påpekades bland annat att det från Junckerkabinetten i allmänhet (och i Paulinas dragning) varit helt tyst om Europa2020. På en direkt fråga om Europa2020 svarade Paulina att kommissionen sympatiserar med de mål som står uppställda där, men att man kommunicerar dem annorlunda.

6. Röster från regionala aktörer

Dr. Volker Löwe, Director of the Office of the Land Berlin to the EU.

Nicolas Brookes, Director for Regional Policy på CPMR.

Regionala initiativ.

Dr. Löwe, som arbetar för Berlins EU-kontor ägnade sin dragning åt att berätta om arbetet med den urbana agendan och varför det urbana perspektivet också måste vara centralt i utformandet av framtidens sammanhållningspolitik.

Det centrala argumentet i Löwes framförande var att det krävs särskilda insatser i urbana områden för att uppnå många av Europas långsiktiga mål. Enligt Löwe är städer nyckelspelare för att komma till rätta med både segregation, fattigdom, arbetslöshet, utbildning och kompetensförsörjning. Tidigare utformning av sammanhållningspolitiken har inte i tillräckligt stor utsträckning tagit detta i beaktande. Den urbana agendan, Amsterdampakten och utvärderingar av dess partnerskapsprojekt kommer vara viktig input i arbetet med att definiera exakt vad det innebär att ta det urbana perspektivet i beaktande.

Löwe tillstod att det mesta han sade i sin dragning kunde betraktas som en sammanfattning av en rapport från Regionkommittén om det urbana perspektivet och sammanhållningspolitiken. Löwe tillade att Berlin gärna skulle se en lättnad av administrativa bördor relaterade till sammanhållningspolitiken och att vice kommissionsordförande Franz Timmerman tog över den urbana agendan för att ge den tyngd i Junckerkabinetten.

Nicolas Brookes på CPMR, en medlemsdriven tankesmedja med 160 europeiska politiska enheter på lokal och regional nivå, menade tvärtom att det är farligt för regionala och lokala aktörer att ordna sig efter särintressen i en tid när sammanhållningspolitiken är allvarligt hotad. Brookes pekade på ett antal oroande tecken för sammanhållningspolitikens framtid: Bristande support från nationell nivå, tystnad och i viss mån implicit kritik från kommissionen. Diskussionen i Bryssel pekar mot att sammanhållningspolitiken i värsta fall kan vittra bort förutom för de allra sämst ställda regionerna.

Nicolas Brookes ifrågasatte den allt populärare beskrivningen av sammanhållningspolitiken som misslyckad och hänvisade till ett antal akademiska papper som tvärtom visar, eller åtminstone argumenterar, för att den i många fall fungerar väl. Inte minst argumenterade

Brookes att givet målet – att minska skillnaden mellan fattiga och rika regioner, som också står inskrivet i fördragen – måste det ändå slås fast att sammanhållningspolitiken fungerar.

Brookes menade också att utvecklingen från bidrag mot finansiella instrument måste mötas av motfrågor kring i vilka fall finansiella instrument gör ett bättre jobb och i vilka fall bidrag fungerar bättre. Om EU-bidrag koncentreras till mer utvecklade regioner kommer detta motverka det fördragsinskrivna målet om sammanhållning. Risken med att dra ner på finansieringen genom sammanhållningspolitiken till förmån för investeringar genom sektorsprogrammen, är att en allt större del av EU-budgeten/-bidragen går till rika regioner och att den territoriella dimensionen och den sammanhållning som regionalpolitiken syftar till därmed helt går förlorad.

Både städer och landsbygdsregioner måste hitta gemensam mark och visa enad front. Denna enade front borde, enligt Nicolas Brookes, centreras kring argument för flernivåstyrets vikt och hur ett starkt flernivåstyre är beroende av en bred och långsiktig sammanhållningspolitik. Den regionala och lokala nivån har spelat och bör fortsätta att spela en viktig roll i det europeiska samarbetet.

Regionala initiativ

Ola Nord, Malmö stad, informerade helt kort om att nätverket Eurocities skriver ett positionspapper om den framtida sammanhållningspolitiken. Ett första utkast beräknas till juni och ett färdigt papper i början av september. Ett antal större svenska städer, däribland Malmö, är medlemmar i Eurocities och är med och arbetar med papperet.

Sven Kastö, Småland-Blekinge, berättade om ett regionalpolitiskt manifest om sammanhållningspolitikens framtid. Manifestet, som är framtaget på initiativ av Lower Austria, är väldigt allmänt hållet. Detta på grund av att man har haft ambitionen, och också lyckats med att få snart sagt alla Europas regionala (och i viss mån lokala) politiska aktörer att skriva under. Manifestet har arbetstiteln ”A strong renewed Regional Policy for all regions post 2020” och betonar vikten av en fortsatt bred och ambitiös sammanhållningspolitik. Sven bedömde att manifestet kommer överlämnas till kommissionen i tryckt form med någon sorts ceremoni i början av juni 2016, eller åtminstone innan Storbritanniens folkomröstning 23 juni.

Sven berättade att det redan är bråttom för en gemensam lobbyinsats för Europas regioner. Sven betonade att det är nu som det finns en verklig möjlighet att påverka spelplanen inför de stundande förhandlingarna, innan mer skarpa ståndpunkter om sammanhållningspolitikens framtid formuleras av de olika institutionerna under 2017.

7. Uppsummering och frågeställning inför morgondagen

Dag ett på konferensen avslutades med en sammanfattning från moderatorerna Madeleine Koskull och Carl-Albert Hjelmborn.

Madeleine konstaterade att en röd tråd under dagen varit en berättelse om att Europa står inför ett antal allvarliga utmaningar som kan få negativa konsekvenser för sammanhållningspolitikens framtid. Samtidigt menade Madeleine att dagen också visat prov

på att den regionala nivån i hela Europa är medveten om utmaningarna och tidigt ute med en rad initiativ till dess försvar.

Mikael Janson (North Sweden) menade att Paulinas föreläsning hade stött bilden att Junckerkommissionen har ett oroväckande ointresse och avsaknad av det långsiktiga styrande och samordnande perspektivet på regionalpolitiken som tidigare manifesterats i Barroso-kommissionens arbete och Europa 2020-strategin.

Carl-Albert presenterade åtta punkter som han tog med sig från dagen: (i) att det verkar illusoriskt med mer pengar till sammanhållningspolitiken; (ii) att regional nivå måste stärka kommunikationen mot nationell nivå; (iii) en varningsklocka att franska regioner var nöjda senast; (iv) att migrationsfrågan påverkar förhandlingsklimatet och initiativviljan i EU-institutionerna; (v) att kopplingen mellan flernivåstyret och sammanhållningspolitiken bör diskuteras och uppmärksammas; (vi) att vi måste bygga förtroende mellan regional och nationell nivå i Sverige; (vii) att påverkansarbete innebär fotarbete i Bryssel (viii) att regional nivå måste ge ”eldunderstöd” i form av goda argument som stöd till tjänstemännen på näringsdepartementet.

Som avslutning repeterades konferensens tre huvudfrågor helt kort: Hur formerar vi oss på den regionala nivån? Vad förväntar vi oss från den nationella nivån? Vad är nästa steg efter den här konferensen och vem ska vara ansvarig för att det blir gjort?

Dag 2 – Onsdag 20 april

Moderatorer: Mikael Janson, North Sweden European Office; Madeleine Koskull, Region Östergötlands EU-kontor; Carl-Albert Hjelmborn, Skåne European Office

1. Kommentarer från Näringsdepartementet om framtidens regionalpolitik

Bengt Wennerstein, industri- och regionalråd, Sveriges representation vid EU.

Anders Lindholm, kansliråd på enheten för Regional tillväxt och EU:s sammanhållningspolitik, Näringsdepartementet.

Bengt Wennerstein, industri- och regionalråd vid Sveriges ständiga representation till den Europeiska unionen, underströk i sin presentation att 2016 kommer att vara ett nyckelår i och med att många förändringar av regelverket genomförs. Han betonade även att fokus måste ligga på de administrativa reformerna och på de territoriella instrumenten som används, samt att den fråga som alla aktörer borde fundera över är huruvida politiken blivit mer resultatorienterad till följd av dessa förändringar. Han påpekade också att medan Tillväxtverket i Sverige redan har blivit godkänt som ansvarig myndighet för programkoordinering ser situationen väldigt annorlunda ut i flera andra EU-länder, vilket tyder på att det fortfarande råder stora skillnader inom EU kring förmågan att koordinera och ta nytta av de sammanhållningspolitiska instrumenten.

Anders Lindholm, kansliråd på Näringsdepartementets enhet för Regional tillväxt och EU:s sammanhållningspolitik, resonerade istället kring vikten av att sammanhållningspolitiken ska möta alla EU-länders behov. Till exempel bör nya fördelningsprinciper för EU:s struktur- och investeringsfonder diskuteras, men då är det viktigt att verkligen fundera på vilka kriterier som ska användas, särskilt med tanke på att flera EU-länder hittills varit ovilliga att se över det nuvarande systemet.

2. Budskap från EU-kommissionen om framtidens regionalpolitik

Nicola De Michelis, kabinettschef hos Corina Crețu, ansvarig EU-kommissionär för EU:s regionalpolitik

Nicola De Michelis, kabinettschef hos Corina Crețu, som är ansvarig EU-kommissionär för EU:s regionalpolitik, underströk vikten av att ha en flexibel EU-budget och menade att det nuvarande regelverket inte är flexibelt nog vilket gör det svårt för en rad aktörer att delta i processen. EU:s framtida budget måste istället vara anpassad för att kunna svara på framtida kriser. Han tog sen även upp att de offentliga resurserna måste användas på ett transparent och effektivt sätt, vilket innebär att det nuvarande systemet med indikatorer inte bara ska behållas utan tas på största allvar.

De Michelis budskap om den framtida sammanhållningspolitiken kan sammanfattas i följande fyra punkter:

1. Flexibilitet – endast programmera 50-60% av shp-finansieringen och skapa flexibilitet inom sammanhållningspolitiken att kunna svara mot EU:s utmaningar, annars hamnar flexibiliteten (och pengarna) utanför sammanhållningspolitiken.

2. Konditionalitet - möjligheten att suspendera utbetalningar till de medlemsländer som inte lever upp till sina skyldigheter gentemot EU (t.ex. att ta emot flyktingar)
3. Resultat/mervärde ("performance") – samla indikatorer för att visa på sammanhållningspolitikens resultat och därigenom kunna försvara användningen av skattebetalarnas medel.
4. Förenkling – vi måste återuppfinna sammanhållningspolitiken, inte bara göra ändringar i marginalen. Hittills har varje försök till att förenkla sammanhållningspolitiken bara lett till att ytterligare komplicera densamma.

Avslutningsvis önskade Nicola De Michelis fortsatt samarbete från svensk sida. Diskussionen ska inte handla om att vara för eller emot sammanhållningspolitiken, utan om hur samtliga EU-medlemsländer tillsammans kan göra sammanhållningspolitiken bättre. I detta avseende menade han att nyckeln är att utöka möjligheterna för förenkling och differentiering av systemet. EU:s regionalpolitik har haft mer eller mindre samma system under de senaste 20 åren och skulle nog behöva lite nytänkande som förhoppningsvis också kan öppna fler anpassningsmöjligheter för att se till att EU:s utmaningar verkligen kan mötas på bästa sätt.

5. Vad kan vi lära av Europaparlamentets förhandlare?

Lambert van Nistelrooij, ledamot av Europaparlamentet, rapportör och huvudförhandlare för det gemensamma ramverket för struktur- och investeringsfonderna inför programperioden 2014-2020.

Dagens tredje punkt på agendan var en presentation av Lambert van Nistelrooij, ledamot av Europaparlamentet (EPP) samt ledamot i utskottet för regional utveckling. Van Nistelrooij gav en presentation om sammanhållningspolitiken och hur den fungerat hittills under programperioden.

Van Nistelrooij lyfte att det, i vissa fall, har funnits en ineffektivitet i hur medlen förvaltats och valde att exemplifiera med hur Portugal satsat på nya vägar för transport samtidigt som han menade att få länder köper sina råvaror från Portugal. Han upplevde det orimligt att motivera att en sådan infrastruktursatsning ska finansieras med sammanhållningspolitiska medel. För att komma vidare ur detta hävdade han att det behövs en paradigmförändring som är nödvändig att ta med sig inför den framtida utformningen av sammanhållningspolitiken.

Van Nistelrooij berättade även hur två av EU:s olika finansieringsområden, forskning och innovation samt sammanhållningspolitik, skiljer sig åt. Han påpekade att en stor del av medlen för forskning och innovation går till de äldre medlemsländerna medan de nya medlemsländerna i större utsträckning tar del av sammanhållningspolitikens medel. Van Nistelrooij pratade om att det i framtiden behövs en brygga mellan dessa två politikområden för att bryta de mönster som finns idag.

Van Nistelrooij besvarade även frågor från publiken. En av frågorna handlade om vilka gemensamma nämnare institutionerna har inför förhandlingarna av sammanhållningspolitiken och den fleråriga budgetramen. Där talade ledamoten om att det finns en gemensam syn bland institutionerna och medlemsländerna att man vill ha fler "nya" Tyskland än exempelvis Portugal och att detta förhållningssätt skapar ett bra gemensamt ingångsvärde i förhandlingarna.

En annan handlade om behovet av en ny ”Europa 2020”-strategi efter att denna nått sitt slut. Där talade van Nistelrooij om att det kan finnas ett utrymme för ett nytänkande och kreativitet, den nya kanske ska omfatta mer än tio år eller att det kan vara nyttigt att ta ett par år på sig att lyssna och höra på vilka utmaningar och möjligheter som bör inkluderas i en eventuell ny strategi.

6. Gruppdiskussioner

Vid denna punkt delades deltagarna upp i åtta mindre grupper för att diskutera konferensens tre frågor: Hur formerar vi oss nu på regional nivå? Vad förväntar vi oss från den nationella nivån gentemot oss regionala aktörer? Vad är rent konkret nästa steg att nu börja planera för?

(se bilaga för minnesanteckningar från respektive gruppdiskussion)

- Uppsamling och återkoppling

Efter gruppdiskussionerna samlades deltagarna åter i helgrupp för att sammanfatta vad grupperna kommit fram till. En deltagande politiker från varje grupp presenterade sin grupps slutsatser kring diskussionernas tre frågor. Grupperna hade generellt kommit fram till väldigt liknande slutsatser, vilket tyder på att det finns en bred samsyn kring vilka utmaningarna är och hur de bör hanteras.

Grupperna tryckte på vikten av att använda de strukturer som redan finns i formeringen på regional nivå – dels för att dessa fungerar eller har potential att fungera väldigt bra, men också dels för att det inte finns tid att upprätta nya strukturer. Ett viktigt forum för samarbete är 8-mannagruppen, där det dock är viktigt att även de regioner som inte har direkt representation också fångas upp och involveras. Dessutom uttrycktes ett behov av att gruppen ska ges bättre administrativt stöd och ett tydligare mandat. Regeringens forum för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft nämndes också som ett bra forum, och även Svereg sågs som potentiellt användbart för regional formering.

Från den nationella nivån förväntade sig grupperna mer regional medverkan och möjligheter att få träffa regeringen. Det efterfrågades också ett tydligt ställningstagande från regeringen om sammanhållningspolitiken så de nationella och regionala nivåerna talar samma språk. Dessutom ville man se att departementen samordnade sig lite bättre så regionerna vet vilka de ska tala med och att de kan ges tydligare besked.

Konkreta nästa steg ansåg grupperna vara ett till konferensen uppföljande seminarium i början av hösten samt att 8-gruppen ges bättre förankring och stöd i hemregionerna och får ett uttalat ansvar att arbeta med dessa frågor. Grupperna tryckte också på vikten av att föra tillbaka slutsatserna från konferensen till hemmaplan och man skulle även ta med sig frågan om huruvida regionerna ska ta fram en gemensam deklaration kring sina ståndpunkter om regionalpolitiken.

7. Hur ser våra förtroendevalda på regionalpolitiken?

Samtal mellan de svenska ledamöterna i Europaparlamentet Jens Nilsson (S) och Peter Eriksson (MP), Regionkommitté-ledamöter Tomas Riste (S) och Ulrika Landergren (L).

Jens Nilsson: Svereg-konferensen är ett bra initiativ och visar på att de svenska regionerna är på tårna kring dessa frågor. Jens Nilsson menade att sammanhållningspolitiken är ett viktigt politikområde, men bör inte fortsätta i samma hjulspår. En reformering är nödvändig för att skapa flexibilitet och en förenkling av dess system samt dess tillgång för hela Europa. Sverige är ett land som skulle kunna ta ledartröjan och säga att en reformering av sammanhållningspolitiken är viktig genom att gå samman i en gemensam nationell ståndpunkt. Jens Nilsson menar även att om det blir mindre pengar inom sammanhållningspolitiken i framtiden kanske kommissionen kommer använda sig av krediter istället för bidrag och skriva tillitsavtal med medlemsstater som har den administrativa förmågan istället för partnerskapsöverenskommelser.

Tomas Riste: Den första förutsättningen för att kunna gå vidare med en bra sammanhållningspolitik är att på regional nivå vara överens om vilka gemensamma frågor som ska lyftas till regeringen. Om regionerna "spretar" för mycket så signalerar det en anledning till att inte driva dessa frågor på nationell nivå.

Peter Eriksson: Det mest problematiska i Sverige när det kommer till regionalpolitik, regional fonder etc. är det låga engagemanget i Stockholm. Ytterligare en problematik med sammanhållningspolitiken är dess osäkerhet i att förutspå och göra bedömningar för framtiden. Därmed är det viktigt att Sverige (regionerna) följa med i diskussionen och redan nu börjar tänka ut vart den nationella ståndpunkten befinner sig, framförallt när det kommer till sammanhållningspolitiken.

Ulrika Landergren: Sammanhållningspolitiken är en fråga som diskuteras på Regionkommittén. Huvudangreppet är att "*Slå vakt om sammanhållningspolitiken, utveckla den och få effekter av sammanhållningspolitiken med en minskad byråkrati*". Leveranserna av denna sammanhållningspolitik är dock ett problem eftersom det är svårt att visa på effekter under en kort tid. Eftersom inte leveranserna och effekterna av sammanhållningspolitiken kan mätas på ett tydligt sätt är risken stor att dess budget krymper och att riktigt fattiga regioner i Europa istället prioriteras. Att kunna visa på resultat är viktigt – frågan blir då hur ska detta gå till för Sverige? Ytterligare ett problem är att EU i framtiden ska ha mindre pengar till sitt förfogande. I dagsläget har det framförallt uppkommit kostsamma områden som migration, gränskontroller etc. Ulrika Landergren menar att dessa kostnader kan komma att tas från tas från sammanhållningspolitiken eftersom den är ett område som har kritiserats. Ytterligare en viktig diskussion som måste lyftas är statens inflyttande på sammanhållningspolitiken i Sverige. Sverige bör jobba mycket mer som Europa, där regionerna direkt går till Kommissionen med sina ansökningar eftersom de har olika behov. I Sverige behöver vi starkare regioner än i dagens läge, där statens ansvar ska decentraliseras ner.

8. Uppsummering och avslutning – Hur går vi vidare?

Moderatorerna summerade gemensamt diskussionerna och slutsatserna från konferensen. **Carl-Albert** hade tre reflektioner om dagarna: 1) Att utmaningarna inför budgetförhandlingarna är tydliga. Han menade att det kommer att bli de svåraste förhandlingarna någonsin på grund av migrationskrisen, budgetstramhet och utmaningen i att förklara sammanhållningspolitikens värde. 2) Det finns några nyckelord att ta med sig: flexibilitet, proportionalitet och konditionalitet. Hur fyller vi dessa ord och vad är våra

fokusfrågor innehållsmässigt? Hur beskriver vi europeiskt mervärde? 3) Processerna: hur hanterar vi dialogen på hemmaplan, hur går vi vidare och hur kan vi samarbeta bättre tillsammans?

Madeleine ansåg att en av de viktigaste behållningarna var frågan om vem som ska göra vad och när. Detta var ett första steg mot en gemensam svensk utgångspunkt inför budgetförhandlingarna och deltagarna har en samsyn kring vad som behöver göras och när, men detta måste också fyllas med innehåll. Madeleine såg att nästa steg är att det nationella politikerforumet och/eller 8-mannagruppen tar ledningen för ett seminarium under hösten och också för frågan om huruvida en gemensam deklaration ska arbetas fram.

Mikael tackade publiken och berättade att han tar med sig att vi behöver vara osvenska i bemärkelsen att vi behöver driva en svensk linje i förhandlingarna. Han påpekade att det nu finns ett tidsfönster på ett halvår för att skicka signaler till EU, framför allt EU-kommissionen, som just nu bereder det som komma skall. Det finns inget konkret sätt att göra detta på, ingen remiss eller dylikt, utan vi behöver använda olika kanaler för att få in inspel. På så sätt behöver vi agera osvenskt.

Till sist avslutade **Kajsa** med att berätta att hon känner att det finns en energi kring dessa frågor som vi nu måste ta tillvara på. Alla måste ta sitt ansvar och göra en gemensam kraftsamling och bygga vidare på den grund som nu lagts. Hon passade också på att tacka Svenska representationen för utlåningen av lokal samt Svereg, praktikantnätverket Minireg och moderatorerna för alla deras insatser i genomförandet av konferenser.

Bryssel, 27 april 2016.

Bilaga – gruppdiskussioner

Vid denna punkt delades deltagarna upp i åtta mindre grupper för att diskutera konferensens tre frågor: Hur formerar vi oss nu på regional nivå? Vad förväntar vi oss från den nationella nivån gentemot oss regionala aktörer? Vad är rent konkret nästa steg att nu börja planera för?

- Grupp 1

Arrangör: Göteborgs Stads Brysselkontor

I diskussionsgrupp 1 tyckte deltagarna att man borde nyttja de plattformar och strukturer som redan finns tillgängliga. Den redan befintliga 8-gruppen bör få mandat att jobba med grundläggande regionala frågor mot nationell nivå. SKL ska också ha en roll i denna grupp även om det ska vara tydligt att det är regionernas åsikter som förmedlas i 8-gruppen inte SKL:s. 8-gruppen är även en del av politikerforum vilket är en viktig plattform för en stärkt dialog och samverkan om strategiskt viktiga frågor för den regionala utvecklingen i hela landet.

Regionerna ansåg att det är viktigt att ha en kontinuerlig dialog med nationell nivå. Regionerna måste bli bättre på att kontakta departement och myndigheter för dialog och inte sitta och vänta på att de kontaktar regionerna. Dialogen kan även bli tydligare i att veta vad nationell nivå vill ha från regionerna och vice versa. Dialogerna ska bidra till att på ett bättre sätt få insyn i hur nationell nivå ser på regionala frågor och om vi har samma synsätt till dessa frågor.

Avslutningsvis diskuterades det om vad som konkret måste börjas planeras redan nu. 8-gruppen behöver få mandat snabbt och det måste planeras för vilken typ av mandat den ska få. SKL kommer ha en viktig roll att se till att det finns en länk mellan våra olika regionerna. Det måste planeras in fler aktiviteter på nationell samt europeisk nivå.

- Grupp 2

Arrangör: Stockholmsregionens Europakontor

Deltagarna var eniga om att det finns tillräckligt med nätverk och organisationer för att kunna samarbeta kring sammanhållningspolitiken. Dessa plattformar bör dock användas på ett bättre sätt och organiseras bättre så att man vet vem som har ansvar för vad.

Regional och lokal nivå är ofta samstämmiga kring sammanhållningspolitiken, men däremot finns ett glapp mellan regionerna och departementen på nationell nivå. Detta samarbete bör förbättras, förslagsvis genom att flera departement involveras i sammanhållningspolitiken och att regioner tar ansvar för att involvera den nationella nivån och visar upp de positiva resultat som sammanhållningspolitiken ger. Regional och lokal nivå bör även ligga i framkant i dessa frågor eftersom det ibland tar lång tid att få klartecken för ett uppdrag, och då är det ibland för sent.

Deltagarna nämnde att den nationella nivån inte har samma inställning till sammanhållningspolitiken som regioner har, och att detta är något man måste vara medveten om och förhålla sig till. Regioner kan visa upp vikten av sammanhållningspolitiken,

exempelvis hur den kan användas för bredbandsutveckling, smart specialisering och för regionalt utbyte kring hantering av flyktingar. Regeringen måste förstå att regioner gör något vettigt med pengarna för att de ska uttrycka sig på ett sätt som överensstämmer med den regionala nivåns åsikter. CPMR kan vara ett forum för att lyfta fram mervärdet. Det uppkom även tankar kring vad som händer efter valet 2018, inför detta är det viktigt att visa upp att regionerna håller ihop kring sammanhållningspolitiken oavsett färg på regeringen.

Förväntningarna på att nationell nivå skulle ta tag i frågan var inte höga, istället togs det upp att regionerna tillsammans bör hitta gemensamma budskap och prioriteringar att visa upp, som förhoppningsvis stöds av nationell nivå. Brysselkontoren kan användas för att se hur andra regioner i Europa arbetar mot sin nationella nivå och utbyta erfarenheter.

Framöver vill deltagarna se att det faktiskt händer något i praktiken. Som ett första steg ska 8-gruppen bjuda in statssekreterare för att visa upp kopplingen mellan regional utveckling och sammanhållningspolitiken. En uppföljning av Svereg-konferensen bör göras i höst för att se hur man jobbat med frågan och hur man går vidare. Arbetet måste skötas i regionerna men fler avstämningar mellan kontoren behövs. Ett förslag som togs upp var att som en utveckling av 8-gruppen skapa arbetsgrupper som arbetar mer fokuserat på sammanhållningspolitiken. Angående vem/vilka som ska ansvara för avstämningsmöte föreslogs SKL.

- Grupp 3

Arrangör: Stockholmsregionens Europakontor

Gällande en generell reflektion om de två dagarna lyftes det att den regionala arenan måste få stor plats i arbetet med att forma framtidens regionalpolitik, men att en erfarenhet sedan tidigare dock är att regionerna inte fått ge uttryck på det sätt som önskats. Det sades också att förväntningarna kring den framtida regionalpolitiken måste förbli realistiska.

En fråga som togs upp var att regionerna behöver göra vissa prioriteringar. Det menades att om vi ”spretar” för mycket med det vi vill åstadkomma kan effekterna som följer komma att bli svagare. Själva processen framåt får inte vara hastig eller forcerad – regionerna skall inte vara tvungna att ta ställning till redan färdiga förslag från den nationella nivån utan snarare vara med och utforma dessa. Transparens är också centralt i sammanhanget - är processen transparent så slipper vi undra över vilka frågor som ställs, och hamnar inte i en situation där vi ser processen som sämre än vad den faktiskt varit. Oförutsägbarhet måste undvikas – att saker så att säga faller ner i knät på aktörer.

Det uppgavs finnas förhoppningar om ett gott samarbete med den nationella nivån gentemot den regionala. Det togs upp under diskussionen att det ibland skapas administrativa strukturer på den nationella nivån, men att regionerna sedan inte tilldelas verktyg för dessa. Arbetsmarknadsfrågor nämndes som ett exempel. Det togs upp att internt i Sverige bör regionerna göra sig själva till medspelare snarare än motspelare i relation till den nationella nivån.

Det talades en del om vikten av flexibilitet, dock nämndes det att det är viktigt att ha med sig att vissa europeiska regioner och medlemsstater snarare vill ha stabilitet än flexibilitet. Flexibilitet är inte alltid heller välkommet på EU-nivå, som exempel är det långt ifrån

oproblematiskt för Sverige att vilja omfördela medel till regioner med stort flyktingmottagande från de med lägre grad. Här konstaterades det att det krävs en beredskap för att kunna argumentera för var flexibiliteten skall ligga.

8-gruppen nämndes som ett klockrent framtida forum – det sades rent allmänt vara av vikt att denna fråga tas upp på politikerforum. En översyn av hur tjänstemannakompetens kan användas i olika grupperingar bör kopplas på till politikerna. Åsikter lyftes dels kring att skapa nya konstellationer i nya forum, men också andra om att använda de redan existerande på nya sätt. Rent allmänt upplevde en deltagare att det verkar finnas en regional samsyn – men sade att vi dock måste vara beredda att ”stöta och blöta” en nationell färdriktning. Det menades att detta kan skapa en mer dynamisk miljö än den som uppstår när alla verkar vara överens redan.

- Grupp 4

Arrangör: Central Sweden European Office

En övergripande tanke om konferensens två dagar var att den regionala och lokala nivåns inflytande över framtidens regionalpolitik är av stor betydelse och något som måste betonas inför kommande programperiod. Samtidigt poängterades det bland deltagarna att deras erfarenheter varit att regionernas röst inte blivit tillräckligt hörd den senaste tiden.

I gruppdiskussionen nämndes 8-gruppen som en av de bättre samverkansformerna för att bättre samspeja med nationell nivå inför den kommande programperioden. Vissa deltagare lyfte även Europaforum som ett etablerat fungerande organ fastän det framgick att det fortfarande fanns plats för förbättring. I diskussionsgruppen framfördes även funderingar kring möjligheterna att hantera nya problem med gamla lösningar, där påtalades att det finns ett behov av förnyelse bland samverkansformerna. Vidare problematiserades även hur den kommande regionbildningen påverkar samverkansformer och dess strukturering. Att skapa nya konstellationer i nya forum, men att också bättre använda de redan existerande var åsikter som framgick av deltagarna.

Det uppgavs finnas en problematik i att Sverige på nationell nivå inte tagit hänsyn till regionernas vilja i tillräckligt stor utsträckning. Deltagarna påtalade behov av en mer enad regional vilja, i övertygelse om att detta är mer fördelaktigt i diskussioner med den nationella nivån. Vidare lyftes funderingar kring varför den regionala nivån ofta är delaktig i dialoger men att detta inte resulterar i inflytande.

Deltagarna uppmanade varandra att fortsatt ha tilltro till den lokala och regionala nivåns styrform i referens till den flyktingkris som hanterats med bravur. Vidare diskussioner behandlade förslag på en samlad och gemensam ”kick-off” med syfte att samordna inför kommande programperiod. Det talades även om en kraftansamling för att påverka den nationella nivåns ståndpunkter, innan det blivit för sent för en sådan insats.

- Grupp 5

Arrangör: Malmö EU Office

8-gruppen nämndes som ett bra framtida forum – det sades rent allmänt vara av vikt att denna fråga tas upp på politikerforum. Inledningsvis diskuterades det hur plattformen på SKL

fungerar; den fungerar på så sätt att en grupp med åtta regionala politiska företrädare, en från varje programområde skall företräda sin regions ställningstaganden. Ellinor Ivarsson (SKL) nämnde att tanken med denna grupp från SKL:s sida är att framförallt arbeta med sammanhållningspolitiken med regeringen i denna fråga. 8-gruppen har haft ett första möte (då det tillkommit både nya och gamla ansikten) och också en första diskussion med ansvarig statssekreterare inom ramen för politikerforum. Tanken är att utarbeta någon form av projektplan för den politiska grupperingen, för att ta sikte på hur dialogerna skall fortgå framöver. Det nämndes att det finns många aktörer som 8-gruppen bör träffa, på nationell nivå och även från den regionala kartan i Bryssel.

Förhoppningen med 8-grupp är att alla skall kunna enas om gemensamma positioner, som man kan stå för, för att skapa ”stuns”. Att den används på ett strategiskt sätt, och att alla regioner får sin röst hörd. Det sades att 8-gruppen bör summera regionernas position, ställningstaganden samt viljeyttringar. Om det då finns en bra representation vore det lämpligt att 8-gruppen har ett mer samlat ansvar för att föra dialogen vidare på nationell nivå. När det gäller att framföra synpunkter och en djupare dialog är det ofrånkomligt att man behöver mindre grupperingar som gör fotarbetet.

Det talades även en del om SKL:s funktion, huruvida SKL ansågs vara den mest naturliga plattformen att samla in alla dessa tankar och idéer. Åsikter lyftes dels kring hur man bör göra för att lägga upp ett arbete för att få mer kompetens, befintliga kanaler etc. Rent allmänt upplevde deltagarna att det verkar finnas en regional samsyn, och att SKL är den gemensamma plattform som skall ”hålla ihop och samla ihop” – dock tillades att man bör hantera de problem som påträffas och ”kroka arm” på ett tydligare sätt, för att tillsammans möta de här större utmaningarna. En av de större utmaningarna ansågs vara att hitta ett arbetssätt och en struktur där man faktiskt får in funderingarna och kan kommunicera, samt att man finner ett sätt att nyttja de resurser som finns tillgängliga i Bryssel.

Under diskussionen lyftes det att den regionala arenan måste få större plats i arbetet med att forma framtidens regionalpolitik. Det fanns en gemensam ståndpunkt att regionerna inte fått ge uttryck på det sätt som önskats. En fråga som togs upp var att regionerna behöver göra vissa prioriteringar. Det behövs skapas en tydligare dialog mellan den regionala och den nationella nivån, i vilken en bättre kommunikation och en kontinuerlig dialog om framtiden tar plats. Den svenska gemensamma hållningen diskuterades också där det sades att det är viktigt att få igång diskussioner, eftersom det finns en tydlig avsaknad av en svensk position överhuvudtaget. Den finns inte förankrad i breda politiska diskussioner. Det finns en diskussion på regional nivå, men det krävs en efterfrågan på större transparens från regeringens och departementens sida.

Avslutningsvis sades det att om det finns en gemensam överenskommelse att SKL skall ta en tydligare roll i det här arbetet, så kommer det att finnas en samordnad part för båda intressen trots allt. Om vi organiserar oss, kommer regeringen att bli tvungna att förhålla oss till det gemensamma arbetet, vilket är eftersträvänsvärt. Det talades om att nästa steg vore att ha ett s.k. ”uppsamlingsheat” inom en snar framtid, gärna i eller omkring juni månad. Antingen på hemmaplan eller i Bryssel. Kanske kan det bli tal om att införa en årlig övning i Bryssel, eftersom man diskuterar hur man tar sig fram, vad nästa steg blir och formerna för dialoger.

Vikten av att det bör finnas en nationell struktur belystes också, hur man kan underhålla detta. Man lyfte även fram betydelsen av hur man regionalt arbetar med behovsanalys och vad som är viktigt för en region. Hur norra Sverige har inspirerats av Småland-Blekinges analysidé kring hur man använder "Territorial Review". Denna ansågs vara ett medvetet steg för att påverka sammanhållningspolitiken inför 2020 och kommer med stor sannolikhet att vara en hävstång regionalt och skapa förutsättningar för samtal som påvisar god struktur.

Slutligen diskuterades betydelsen av att de som redan är frälsta skall "gadda ihop sig" och arbeta tillsammans. De bör tillsammans lyfta regionernas betydelse och få upp diskussionen på en nivå där man kan samla folk på hemmaplan och på så vis inviga folk i vad som sker.

- Grupp 6

Arrangör: Malmö European Office

Inledningsvis konstaterades att det redan existerar forum för regioner att samarbeta inom ex. *Forum för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft*, som inrättades av regeringen. Det finns även nationella strategier där alla aktörer som har regional tillväxt som ansvarsområde är delaktiga. Utifrån denna diskussion så måste det dock ske ytterligare samordning på regional nivå i Sverige. För tillfället finns en slitenhet/spretighet mellan regionerna när det kommer till åsikter och prioriteringar.

Regionerna bör utgå från de existerade forum och bygga vidare på dessa eftersom det har en god fungerande struktur – "hjulet behöver inte återuppfinnas". SKL har redan existerade strukturer som kanske kan förlängas, där gemensamma nämndare inom området kan lokaliseras samt prioriteringar kan göras. Målet är att hitta en regional ståndpunkt så att rösten blir högre och möjligheterna för gehör hos regeringen ökar. Denna gemensamma ståndpunkt behöver inte vara på detaljnivå, dock är den lokala förankringen viktig. Om det finns en gemensam ståndpunkt på nationell nivå när det kommer till regionalpolitik är det möjligt att kommissionen lyssnar högre. Här måste Brysselkontoren och regionkontoren på hemmaplan samarbetar och se till att förmedla en gemensam bild till kommissionen. Därmed är det viktigt att regionerna redan nu hittar ett gemensamt mål – Vad tycker regionerna och vad kan vi komma överens om när det gäller sammanhållningspolitiken? Regionerna behöver snarast förmedla deras ståndpunkt till regeringen som i sin tur signalerar till EU.

8-gruppen nämndes som ett framtida forum och verktyg för att få med hela Sverige dvs. regionerna och regeringen. En kommentar på detta förslag var att forumet inte har någon politisk legitimitet och därmed kan inte förankringen och beslutfattandet ligga där.

De förväntningar som finns på nationell nivå är att regionerna arbetar efter samma system. Om spelreglerna presenteras tidigt så hinner politiken och styrningen av programmeringen i form av "avtal/överenskommelser" hinna i tid, vilket var problematiskt förra gången. Det nämndes även att det är viktigt att tjänstemän i ett tidigt stadium får arbeta på deras nivå samt får den information som behövs. Målet är att policyn är klar innan programmeringen börjar. Dock bör det finnas en regional politik som är realistisk och välorganiserad bland regionerna. Här poängteras också att flernivå styret är viktigt och att "policy making by making" bör vara ledorden.

Rent konkret är nästa steg att, genom det existerade politiska forumet, komma överens i ståndpunkterna i sammanhållningspolitiken. Det borde skrivas fram en proposition/svar från Svereg-konferensen där regionalpolitik poängteras som viktig.

- Grupp 7

Arrangör: Skåne European Office

Gruppdiskussionen tog avstamp i frågan om hur man på regional nivå kan formera sig för att gå vidare i arbetet som har grundlagts under konferensens två dagar. Först och främst krävs ett samlat fokus på vad man vill åstadkomma. Man menade här att det finns plattformar som regionerna och kommunerna kan använda och syftade specifikt på 8-gruppen som kan vara ett verktyg för att föra samman politiska nivåer i diskussionerna om den framtida sammanhållningspolitiken. Det underströks dock att 8-gruppen måste ges ett mandat att föra dialog med regeringskansliet samt att gruppen ges ett tydligt uppdrag att arbeta med förankring hemåt. Man framhöll även att 8-gruppen är det mest lämpliga språkröret gentemot regeringen såväl som Europeiska kommissionen. Samtidigt menade man att regionerna och kommunerna måste påtala för regeringen att 8-gruppen är viktig och att den fyller en företrädande funktion. För att gruppen ska kunna fungera väl menade man att ett starkare stöd till den från regional och kommunal nivå är av yttersta vikt. Man måste från regionalt och kommunalt håll bistå gruppen med underlag och åsikter samt ge ett starkt tjänstemannastöd i syfte att skapa ett samlat budskap.

Under diskussionen menade flera att migrationsfrågan kommer att ha stor betydelse framöver och att sammanhållningspolitiken skulle kunna ha en integrationsdimension. För att kunna driva denna punkt diskuterades hur det är viktigt med ett gemensamt narrativ från regioner och kommuner. Flera menade här att man tillsammans måste lyfta hur migrationsfrågan är en tillväxtfråga på regional och lokal nivå. Det påtalades här att det skulle kunna vara strategiskt riktigt för ett land som Sverige att förespråka att medel inom sammanhållningspolitiken ska kunna användas för att hantera samhällsutmaningar som migration.

I och med att det finns signaler om att budgeten för sammanhållningspolitiken kan komma att minskas menade gruppen att man kan enas i arbetet för att kunna få stöd på annat håll. Här pekades återigen på migrationsfrågan som en enande fråga, då den berör flera. Gruppen talade också om att det är viktigt att belysa konkreta resultat av sammanhållningspolitiken och att synliggöra inte minst på nationell nivå hur dessa medel hjälper kommuner och regioner med strukturomvandlingar. Här menade man att också att man kan koppla samman frågor om kompetensförsörjning och tillväxtambitioner. Miljö- och klimatfrågor kopplade till energiförsörjningsutmaningar lyftes även fram som ett sätt att använda sammanhållningspolitiken.

Avslutningsvis diskuterades vad nästa konkreta steg i processen bör vara. Flera underströk vikten av att använda Nationellt forum för inspel i ett tidigt skede till regeringen när dess programmeringsarbete börjar. Man föreslog också att en konferens ska arrangeras under hösten 2016 för att samla och koppla ihop kommunal, regional och nationell nivå. Här påtalades att det inför en sådan konferens krävs ett gott underlag och att resultatet av Svereg-konferensen kan vara en del i ett sådant underlag.

- **Grupp 8**

Arrangör: Skåne European Office

I diskussionsgrupp 8 talades det mycket om inom vilket forum man skulle formera sig på och flera olika möjliga alternativ nämndes, bland annat politikerforumet som hålls 2-3 gånger per år. Det är en viktig arena för regionerna att använda sig utav då det är där man kan träffa näringsdepartementet och tala om vilka ståndpunkter man har från regionalt håll. Andra forum som nämndes var 8-gruppen men där det är viktigt att skapa en gemensam konsensus så att man kan visa sig starka tillsammans mot andra aktörer. Alla i diskussionen var överens om att man har många bra forum redan och att man borde använda sig mer utav de redan existerande i första hand. Det är även viktigt att koppla ihop dessa arenor på ett klokt vis så att det råder konsensus mellan forumen så att de inte går mot vandra. En gemensam fråga som togs upp var vem som i Bryssel har ansvaret för att samordna alla regioners olika perspektiv i frågan. Man kom fram till att SKL har en viktig roll att samordna regionerna och att man kanske ska efterfråga och ge dem en beställning på ett mer specificerat uppdrag just gällande denna fråga. Vem ska föra ut den gemensamma rösten för regionernas roll? Det måste komma från ett politiskt underlag från regionerna till SKL. Det behövs ett nytänkande kring konceptet regioner och varför inte bilda allianser mellan regioner som har samma synpunkter gällande sammanhållningspolitiken och dess framtid. Detta skulle underlätta en hel del då det blir färre aktörer att handskas med. Gällande tidsperspektivet så kom det ett förslag om att man på nationell nivå fram till årsskiftet gemensamt kommer fram till vilka de centrala faktorerna är för Sveriges del gällande sammanhållningspolitiken, att vi vill ha kvar den det är vi redan överens om.

Vad förväntar vi oss från den nationella nivån gentemot oss regionala aktörer:

Regionerna vill att näringsdepartementet (gällande budgeten) ska vara mer aktiva och fråga regionerna vad de vill och hur påverkar det oss. De vill att näringsdepartementet ska föra fram regionernas röst mer effektivt. Näringsdepartementets svar på detta var att man gärna lyssnar på regionerna men att man från regionernas del får vara mer aktiva och komma med information som de tycker är viktig.

Vad är rent konkret nästa steg att nu börja planera för?

SKL känns som en naturlig aktör att lägga ansvaret på och att man borde komma med en politisk förfrågan till dem. Kommissionen kommer i juli att släppa sin ekonomiska rapport och man kanske får vänta och se lite åt vilken riktning kommissionen vill gå och då gå vidare i processen för Sveriges del.